

Załącznik 1 do uchwały nr 35 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 z dnia 7 czerwca 2023 r.

Roczny Plan Działania na rok: 2023

Tytuł lub zakres projektu: **Wzmacnianie kompetencji merytorycznych i zarządczych kadry instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki.**

Wersja fiszki: 1

Numer i data uchwały Komitetu Monitorującego:

Informacje o instytucji opracowującej fiszkę:

Numer i nazwa Priorytetu: 1 - Umiejętności

Instytucja: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Dane kontaktowe osoby do kontaktów roboczych:

Anna Marciniak

+48 22 45 67 587; +48 571 342 915

anna.marciniak@ncbr.gov.pl

Numer i nazwa działania FERS: Działanie 01.05: Umiejętności w szkolnictwie wyższym

Fiszka projektu wybieranego w sposób niekonkurencyjny

Podstawowe informacje o projekcie:

Typ projektów FERS: Dostosowanie oferty podmiotów systemu szkolnictwa wyższego do potrzeb rozwoju gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji

Podmiot, który będzie wnioskodawcą: Ministerstwo Edukacji i Nauki

Uzasadnienie wyboru projektu w sposób niekonkurencyjny oraz wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą:

Ze względu na charakter i cel projektu (dotyczy grupy podmiotów opiniodawczych i współpracujących z MEiN w zakresie działania i kierunków rozwoju systemu szkolnictwa wyższego i nauki), MEiN jest jedynym podmiotem, który jest w stanie zapewnić prawidłową i skuteczną realizację projektu.

Minister Edukacji i Nauki kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji i Nauki. Zgodnie z art. 405 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, minister może prowadzić działania na rzecz podniesienia poziomu wiedzy w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki, w tym realizując projekty, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027.

Tym samym jest podmiotem odpowiedzialnym za koordynowanie polityki publicznej w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki (realizacja projektu polega na realizacji zadania publicznego wynikającego z ww. przepisów).

Zastosowanie trybu niekonkurencyjnego wynika ze szczególnego charakteru planowanych działań – organizacja i przeprowadzenie działań rozwojowych mających na celu wzmocnienie kompetencji merytorycznych i zarządczych oraz przekrojowych kadry instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki (tj. przedstawicieli oraz osób bezpośrednio zaangażowanych w prace tych instytucji). Członkami instytucji przedstawicielskich będący bezpośrednimi odbiorcami wsparcia są pracownicy uczelni i innych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki wskazani w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu FERS.

Instytucje te to zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce:

- Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
- Konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych,
- Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich,
- inne organy bezpośrednio zaangażowane w działania związane z wyznaczaniem kierunków rozwoju oraz zapewnienie jakości systemu szkolnictwa wyższego i nauki, czyli przede wszystkim Polska Komisja Akredytacyjna oraz Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych.

Dzięki uczestnictwu w pracach powyższych instytucji przedstawiciele kadr uczelni wpływają długofalowo, na poziomie strategicznym, na funkcjonowanie uczelni oraz całego systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Zgodnie bowiem z kompetencjami przypisanymi im w art. 329 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, organy przedstawicielskie wydają opinie w sprawach dotyczących:

- zasad działania i kierunków rozwoju systemu szkolnictwa wyższego i nauki, zarządzania uczelniami oraz w sprawach studentów, doktorantów i kadry naukowej;
- projektu budżetu państwa w części dotyczącej szkolnictwa wyższego i nauki;
- projektów aktów prawnych dotyczących systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Ponadto Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego współdziała z organami władzy publicznej w zakresie polityki naukowej państwa oraz może współpracować z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki. Tym samym, instytucje przedstawicielskie wpływają na funkcjonowanie uczelni oraz kadry akademickiej w długim okresie. Wybór projektu w sposób niekonkurencyjny wynika z art. 44 ust. 2 pkt 1 oraz pkt 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, bowiem określone

w tym przepisie zadanie publiczne wynikające z przepisów odrębnych (w tym wypadku dotyczące wsparcia rozwoju kompetencji i umiejętności) zostało wskazane wprost w treści przyjętego 25 lipca 2022 r. dokumentu strategicznego Polityka naukowa państwa (dalej PNP), wskazującego priorytety w zakresie funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki (wydanego na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce).

W szczególności w pkt 4.1 Rozwój systemu szkolnictwa wyższego i nauki PNP opisano działania z zakresu rozwoju zasobów ludzkich w sferze nauki, m. in. poprzez wspieranie rozwoju kształcenia na wszystkich poziomach oraz podnoszenia kompetencji i kwalifikacji. W oba te działania wpisywać się będzie przedmiotowy projekt, obejmujący wzmocnienie kompetencji i umiejętności kadry instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki.

Projektowane działania mają charakter rozwiązania odpowiadającego w szczególności na potrzeby środowiska akademickiego i będą przeznaczone dla z góry określonej grupy odbiorców, tj. przedstawicieli oraz osób bezpośrednio zaangażowanych w prace instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki.

Art. 329 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce reguluje zagadnienia dotyczące instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki. Minister – jako organ władzy publicznej – konsultuje się z tymi instytucjami w zakresie zasad działania i kierunków rozwoju systemu, zarządzania uczelniami oraz w sprawach studentek, studentów, doktorantek, doktorantów i kadry naukowej, a także w zagadnieniach dotyczących budżetu państwa w części dotyczącej szkolnictwa wyższego i nauki oraz projektów aktów prawnych dotyczących tego obszaru.

Zadaniem kadr uczelni działających w ramach instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki jest m.in.:

- kreowanie nowych rozwiązań,
- wyrażenie konstruktywnych opinii i wyciągnięcia wniosków w sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego, nauki,
- działanie na rzecz rozwoju wyższego publicznego szkolnictwa zawodowego,
- działań prowadzących do stworzenia efektywnego i zintegrowanego systemu kształcenia praktycznego,
- inspirowania i koordynowania współpracy szkół kierowanych przez rektorów.

Realizacja ww. zadań nie będzie możliwa bez wzmocnienia kompetencji i umiejętności ww. grupy osób. Cel ten można osiągnąć m.in. poprzez realizację działań rozwojowych, podczas których przedstawiciele ww. gremiów z różnych krajów wymienią się doświadczeniami.

Cel szczegółowy FERS, w ramach którego projekt będzie

realizowany: e) Poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego (EFS+).

Cel główny projektu:

Celem interwencji jest podniesienie kompetencji i umiejętności zarządczych i przekrojowych oraz merytorycznych przedstawicieli oraz osób bezpośrednio zaangażowanych w prace instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki.

Zostanie on zrealizowany poprzez organizację działań rozwojowych krajowych i zagranicznych. Kompetencje te i umiejętności zostaną wykorzystane przez przedstawicieli ww. instytucji do realizacji

strategicznych zadań przypisanych tym instytucjom w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W kontekście szybko zachodzących zmian otoczenia społeczno-gospodarczego oraz uwarunkowań prawnych, mając na uwadze opiniotwórczy charakter instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki, niezbędny jest dalszy wzrost kompetencji ich kadr.

Obszar szkolnictwa wyższego i nauki stoi przed nowymi wyzwaniami – zmiany w wielkości populacji studentów, dynamicznie zmieniające się potrzeby interesariuszy oraz konieczność zrównoważonego rozwoju regionalnego itp. Powyższe względy sprawiają, że sprawne i efektywne funkcjonowanie uczelni na rynku edukacyjnym wymaga elastycznego dopasowania się ich do zmieniających się warunków. Ponadto, zgodnie z Polityką Naukową Państwa (pkt 1.2 Zadania PNP), istnieje potrzeba optymalnego wykorzystania potencjału sektora szkolnictwa wyższego i nauki, m. in. poprzez:

- ustalenie priorytetów działań uczelni,
- optymalizację ich finansowania,
- stałe podnoszenie jakości kształcenia i prowadzenia badań naukowych.

Realizacja misji i celów strategicznych poszczególnych uczelni zakłada samodzielne kształtowanie przez uczelnie własnych reguł zarządzania. Niezbędne jest wspieranie skutecznych i innowacyjnych rozwiązań m.in. w zakresie zarządzania uczelnią, z uwzględnieniem autonomii organizacyjnej i programowej uczelni. Nie można tego osiągnąć bez wsparcia instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki, które działając na poziomie horyzontalnym są w stanie zdiagnozować i wskazać obszary wymagające zmian i zaproponować efektywne mechanizmy wdrażania zmian. Realizacja projektu przyczyni się do wzmocnienia kompetencji i umiejętności przedstawicieli tych instytucji, do przygotowania rozwiązań na uczelniach odpowiadających na wyzwania

w szkolnictwie wyższym i nauce oraz przyczyni się do rozpowszechnienia dobrych praktyk stosowanych w zagranicznych uczelniach.

Proponowana w ramach projektu tematyka działań będzie w szczególności uwzględniała wymogi i uwarunkowania wynikające z obowiązujących przepisów prawnych oraz dokumentów strategicznych w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki.

Projekt przyczyni się do realizacji wskazanych w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju działań na rzecz rozwoju kadr systemu szkolnictwa wyższego i nauki (kierunek interwencji – Lepsze dopasowanie edukacji i uczenia się do potrzeb nowoczesnej gospodarki). Działania wskazane w SOR obejmują wprowadzanie nowych rozwiązań w zakresie zarządzania procesem kształcenia oraz aktualizację kompetencji kadr uczelni, uwzględniające konieczność łączenia większej liczby ról (nauczyciel, lider, koordynator projektów, menedżer, mentor, opiekun naukowy, tutor).

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki MNiSW/MEiN realizowało projekt systemowy Wsparcie narzędzi polityki rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce. W ramach projektu zorganizowane zostały wizyty studyjne w celu zapoznania się z „dobrymi praktykami” w zarządzaniu szkolnictwem wyższym. Stanowiły one niezwykle ważny element w zdobywaniu i wymianie informacji, a także poznawaniu nowych kierunków zmian i trendów w zakresie rozwoju szkolnictwa wyższego. Projekt obejmował również doskonalenie kompetencji zarządczych kadr w systemie szkolnictwa wyższego w zakresie między innymi:

- nowoczesnych technik zarządzania, narzędzi, jakie są konieczne do przygotowania strategii rozwoju poszczególnych uczelni,
- zarządzania krajowymi i międzynarodowymi projektami badawczymi,
- zarządzania procesem dydaktycznym w szkołach wyższych.

Wśród rekomendacji z realizacji tego projektu systemowego PO KL wyróżnić można te w zakresie dalszego wdrażania dobrych praktyk, np.

kontynuowanie programu wizyt studyjnych. Rekomenduje się organizację wizyt studyjnych bardziej ukierunkowanych na obszary kształcenia lub funkcje uczelni, czy też w zakresie budowania jakości kształcenia.

Przykładem ukierunkowania wizyt może być np. rozwój studiów opartych na rozwijaniu kompetencji ogólnych i specjalistycznych, czy też dbałość o profesjonalne przygotowanie dydaktyczne nauczycieli akademickich, motywowanie do podnoszenia kompetencji.

W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój realizowany jest projekt pozakonkursowy Liderzy w zarządzaniu uczelnią. W ramach projektu organizowane są m.in. wizyty studyjne. Ich celem jest poprawa kompetencji zarządczych kadry zarządzającej i administracyjnej polskich uczelni, zapoznanie się z dobrymi praktykami w zarządzaniu systemem szkolnictwa wyższego oraz kierunkami zmian i trendów w zakresie rozwoju wysokiej jakości szkolnictwa wyższego.

MEiN realizuje aktualnie projekt pozakonkursowy o charakterze wdrożeniowym pn.: Mistrzowie dydaktyki, którego głównym celem jest wypracowanie i wdrożenie nowych rozwiązań na polskich uczelniach w zakresie szkolenia tutorów oraz kształcenia w formie tutoringów we współpracy z wiodącymi uczelniami zagranicznymi (znajdującymi się w pierwszej setce rankingów szanghajskiego). W ramach projektu są opracowywane, testowane, a także wdrażane nowe rozwiązania w stosowaniu metody tutoringów w polskich uczelniach przy wykorzystaniu potencjału i doświadczeń partnerów z zagranicy. Projekt przyczynia się do wzmocnienia kompetencji i umiejętności kadry akademickiej uczelni w zakresie stosowania nowoczesnych metod nauczania w praktyce uczelnianej. Istotnym wnioskiem płynącym z ww. projektu jest pozostawienie dużej elastyczności we wdrażaniu metod dydaktycznych na uczelniach, co uwzględnia ich indywidualne możliwości.

Ww. przykłady realizacji podobnych działań wzmacniających kompetencje i kwalifikacje kadr wskazują na potrzebę dalszego ich rozwoju.

Projektowana interwencja skierowana jest do kadr uczelni, która należąc

równocześnie do kadr instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki, oddziałuje na poziomie strategicznym na wszystkie podmioty systemu..

Do głównych efektów dotychczas zrealizowanych działań można zaliczyć:

- podniesienie jakości kształcenia, w tym m.in. podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej oraz dostosowania i realizacji programów kształcenia zgodnych z potrzebami społeczno-gospodarczymi na poziomie kraju i regionu;
- podniesienie jakości zarządzania uczelniami;
- wypracowanie i wdrażania modelu kształcenia w formie tutoringów.

W ramach działań poza projektem osoby uczestniczące w działaniach rozwojowych będą upowszechniać wiedzę wśród personelu uczelni. Nabyte kompetencje i umiejętności w toku realizacji projektu zostaną wykorzystane do realizacji zadań zarówno uczelni, jak i instytucji przedstawicielskich. Tym samym, efekty projektu będą wykorzystywane w całym systemie szkolnictwa wyższego i nauki, zarówno na poziomie operacyjnym, jak i strategicznym.

Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie, ze wskazaniem grup docelowych (o ile dotyczy), planowanych terminów realizacji zadań oraz szacunkowych kosztów ich realizacji (% budżetu projektu):

W ramach niniejszego projektu planowane jest:

1. analiza potrzeb i opracowanie zakresu działań rozwojowych dotyczących wzmocnienia kompetencji i umiejętności przedstawicieli instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki;
Przewidywany termin realizacji: do 3. kwartału 2024 r. (max. 2% kosztów),
2. organizacja i przeprowadzenie działań rozwojowych podnoszących kompetencje i umiejętności zarządcze, przekrojowe i merytoryczne

przedstawiciele instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki;

Szkolenia będą dotyczyć w szczególności:

- wykorzystania nowoczesnych metod dydaktycznych,
 - metodyki kształcenia,
 - nauczania myślenia krytycznego,
 - przedsiębiorczości i komercjalizacji efektów badań naukowych,
 - zapewniania dostępności, przede wszystkim przez uwzględnianie projektowania uniwersalnego, w tym w zakresie programów kształcenia i realizowanych usług: kształcenia, prowadzenia badań naukowych itp.,
 - rozwoju świadomości i umiejętności na rzecz zielonej transformacji,
 - zarządzania projektami,
 - zarządzania zespołem,
 - zarządzania finansami,
 - współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym itp.
- Powyższy katalog może zostać poszerzony o dodatkowe działania rozwojowe zdiagnozowane w toku ww. analizy potrzeb.

Za organizację szkoleń odpowiadać będzie MEiN. Przewiduje się maksymalnie 40 szkoleń 2-dniowych w formie stacjonarnej dla maksymalnie 500 osób.

Przewidywany termin realizacji: od 4. kwartału 2024 r. do 4. kwartału 2026 r. (max. 19% kosztów).

3. organizacja krótkich działań rozwojowych o charakterze wyjazdów zagranicznych;

Realizacja tych działań będzie służyć:

- wymianie dobrych praktyk,
- poznawaniu kierunków zmian i trendów w zakresie rozwoju wysokiej jakości szkolnictwa wyższego, a także

- podnosić kompetencje i umiejętności zarządcze, przekrojowe i merytoryczne przedstawicieli instytucji środowiska szkolnictwa wyższego i nauki, (max. 79 % kosztów).

Za organizację działań rozwojowych odpowiadać będzie MEiN. Przewiduje się maksymalnie 20 5-dniowych działań w formie stacjonarnej dla maksymalnie 320 osób.

Przewidywany termin realizacji: od 4. kwartału 2024 r. do 4. kwartału 2026 r.

Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?: NIE

Czy projekt będzie projektem grantowym?: Nie

Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie:

3. kwartał 2023 r.

Przewidywany okres realizacji projektu: 01.11.2023 – 31.12.2026

Szacowany budżet projektu:

Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN):

- w roku 2023: 0,00
- w roku 2024: 500 000,00
- w roku 2025: 10 500 000,00
- w roku 2026: 14 000 000,00
- ogółem: 25 000 000,00

Wymagany wkład własny beneficjenta (PLN): Nie

Szacowany wkład UE (PLN): 20 630 000,00

Cross-financing: Nie

Zakładane efekty projektu wyrażone wskaźnikami:

Wskaźniki rezultatu

Liczba osób uczestniczących w kształceniu na poziomie wyższym, które nabyły kompetencje lub kwalifikacje dzięki wsparciu EFS+

Wartość docelowa dla projektu: 425

Wskaźniki produktu

Liczba osób z kadry akademickiej objętych wsparciem w zakresie nabywania i rozwoju kompetencji lub kwalifikacji

Wartość docelowa dla projektu: 500

Szczegółowe kryteria wyboru projektów: nie dotyczy

Podpis osoby upoważnionej do podejmowania decyzji w zakresie Roczego Planu Działania:

Miejscowość, data: [*do uzupełnienia*]

Podpis osoby upoważnionej: [*do uzupełnienia*]

Data zatwierdzenia fiszki w ramach Roczego Planu Działania: [*do uzupełnienia*]